

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5Csp/8/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8822200197
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2022:8822200197.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Matúšom Kalaninom v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtňa 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, zastúpený JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Mýtňa 48, 811 07 Bratislava - Staré Mesto, proti žalovanému: X. O., K.. XX. XX. XXXX, I. O. J. XXX/XX, XXX XX B. K. I., zastúpený Mgr. Ondrejom Barnom, advokátom so sídlom Zámocká 529/34, 091 01 Stropkov, IČO: 52 824 837, o zaplatenie 2.123,63 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Konanie zastavuje v časti o zaplatenie sumy 638,37 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 218,37 eur od 21.12.2021 do zaplatenia.

V prevyšujúcej časti žalobu žalobcu zamieta.

Žalovanému priznáva proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 72% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Pôvodný žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 2123,63 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 21.12.2021 do zaplatenia a náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola dňa 21.03.2014 uzatvorená zmluva o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty VÚB, a.s., (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanému kreditnú kartu, ku ktorej viedol účet č.XXXXXXXX. Žalovanému bol poskytnutý úver s dohodnutým úrokom vo výške 22,80%. Ku dňu vystavenia výpisu z kartového účtu mal žalovaný schválený úverový rámec vo výške 2400,- eur a bol povinný žalobcovi platiť štandardnú mesačnú splátku vo výške 80,- eur. Žalovaný si neplnil svoje povinnosti vyplývajúce mu zo Zmluvy a jeho platobnú disciplínu sa nepodarilo obnoviť ani po viacerých pokusoch žalobcu. Pred odstúpením na vymáhanie žalobca vystavil ku dňu 03.12.2021 nový výpis z bankovej knihy s konečným stavom ku dňu 30.11.2021 obsahujúci súhrn debetných položiek, a to istiny, poplatkov, sankčného úroku a štandardného úroku s prihladením na vykonané úhrady žalovaného s konečným zostatkom na úhradu vo výške 2123,63 eur. Konečný dlh žalovaného z doposiaľ neuhradeného dlžného zostatku predstavuje sumu vo výške 2123,63 eur. Žalovaný si nesplnil povinnosť uhradiť svoj peňažný záväzok v lehote splatnosti určenej vo výpise z bankovej knihy s konečným stavom ku dňu 30.11.2021, t. j. v lehote splatnosti do dňa 20.12.2021. Žalobcovi tak vznikol nárok na úhradu úrokov z omeškania v zákonnej výške podľa § 517 Občianskeho zákonníka, odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti, t. j. od 21.12.2021 do zaplatenia.

2. Žalovaný žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť, a to primárne z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu z dôvodu nedoručenia oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti žalovanému. Vzniesol tiež námietku premlčania uplatneného nároku a poukázal na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru z dôvodu chýbajúcich náležitostí podľa zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy. Poukázal tiež na úrokovú sadzbu, ktorá sa z hľadiska výšky javí ako rozporná s dobrými mravmi.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, a to žiadosťou o aktiváciu pôžičkovej karty Quatro zo dňa 21.03.2014, výpisom z pôžičkovej karty Quatro, písomným podaním žalobcu zo dňa 4.3.2022 s prílohami, a to prílohou č. 1, a č. 3, oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 23.02.2022, žiadosťou o postúpenie a prevod, dodatkom č. 5 k rámcovej zmluve o postúpení pohľadávok, odvolaním plnomocenstva, písomným podaním žalobcu z 13.4.2022 s prílohami, a to oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 02.02.2019, predžalobnou upomienkou zo dňa 02.01.2019, žiadosťou o aktiváciu bankomatky Quatro zo dňa 21.03.2014, štandardnými európskymi informáciami o spotrebiteľskom úvere, informáciami o finančnom sprostredkovaní, súhlasom so spracovaním osobných údajov, rozhodnutím Sociálnej poisťovne - ústredia zo dňa 05.12.2013, obchodnými podmienkami pre používanie kreditných platobných kariet vydávaných Všeobecnou úverovou bankou a.s. v spolupráci so spoločnosťou Consumer Finance Holding a.s., kópiou doručky, Cenníkom VÚB, a.s., písomným podaním žalobcu z 23.5.2022, vyjadrením žalovaného z 31.5.2022, vyjadrením žalobcu z 30.6.2022 s prílohami, a to oznámením o postúpení pohľadávky s poštovým podacím hárkom, oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, predžalobnou upomienkou s kópiou doručky, obchodnými podmienkami, cenníkom, písomným podaním žalobcu zo dňa 8.7.2022 a zistil nasledovný skutkový stav:

4. V priebehu konania podal pôvodný žalobca na tunajší súd návrh na zmenu na strane žalobcu. Súd uznesením zo dňa 08.03.2022, č.k. 5Csp/8/2022 - 49 pripustil, aby do konania namiesto pôvodného žalobcu: Všeobecná úverová banka, a.s., Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, do konania vstúpil ako žalobca Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154. Pôvodný žalobca ako postupca ku dňu 18.02.2022 postúpil žalobcovi ako postupníkovi pohľadávku, ktorá je predmetom tohto konania, pričom žalovanému postupca zaslal oznámenie o postúpení pohľadávky. Predložil tiež Žiadosť o postúpenie a prevod z 09.02.2022 a prílohy zmluvy o postúpení pohľadávky, v ktorých je špecifikovaná aj pohľadávka proti žalovanému.

5. Pôvodný veriteľ a žalovaný ako klient uzatvorili dňa 21.03.2014 Zmluvu o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty Quatro. V zmluve je uvedený úverový rámec 2400,- eur a štandardná mesačná splátka 80,- eur. Štandardná úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 22,80 % ročne. Zmluvné ustanovenia od bodu V. zmluvného formulára boli písané drobným takmer nečitateľným písmom.

6. Podľa výpisu z Pôžičkovej karty Quatro je zrejmé, že za zúčtovacie obdobie od 29.03.2014 do 30.11.2021 žalovaný čerpal z kartového účtu č. XXXXXXXXXXXX sumu 4239,70 eur a poukázal úhrady vo výške 5880,- eur. Posledné čerpanie bolo žalovaným realizované dňa 15.09.2018. Posledná úhrada bola žalovaným realizovaná dňa 12.11.2021 v sume 60,- eur. Vo výpise sa uvádza úverový rámec vo výške 2400,- eur a výška splátky 80,- eur.

7. Z predžalobnej upomienky zo dňa 02.01.2019 súd zistil, že právny predchodca žalobcu žiadal žalovaného bezodkladne uhradiť nedoplatok na splátkach v celkovej výške 240,- eur a zároveň ho upozornil, že ak do 16.01.2019 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 11/2018 bude oprávnený úver zosplatiť. Výzvu žalovaný podľa predloženej doručky prevzal dňa 07.01.2019.

8. Pôvodný veriteľ listom zo dňa 02.02.2019 oznámil žalovanému, že vyhlásil okamžitú splatnosť celého dlžného zostatku vo výške 2660,18 eur.

9. Žalobca v podaní zo dňa 13.04.2022 uviedol, že v zmysle čl. I. a čl. II. žiadosti o aktiváciu Bankomatky Quatro a zmluvy o spotrebiteľskom úvere, uviedol všetky podstatné informácie o svojich príjmoch a mesačných výdavkoch, takže konal s odbornou starostlivosťou a preukázal splnenie povinnosti vyplývajúcej z § 7 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení neskorších predpisov. S podaním zaslal súdu rozhodnutie Sociálnej poisťovne o zvýšení invalidného dôchodku, na základe ktorého žalobca overil príjem žalovaného. Žalovaný dňa 18.3.2014 vyplnil žiadosť o aktiváciu Bankomatky Quatro (ďalej

len „Žiadosť“). V zmysle Obchodných podmienok pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet vydávaných Všeobecnou úverovou bankou, a.s. (ďalej len „Banka“) v spolupráci so spoločnosťou Consumer finance holding, a.s. platných a účinných v čase podpisu žiadosti, prijatím a schválením Žiadosti o aktiváciu Bankomatky Quatro zo strany Banky došlo k uzatvoreniu zmluvy o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty VÚB, a.s.. Zo strany banky bola uvedená žiadosť schválená dňa 21.3.2014, o čom svedčí podpis na uvedenej žiadosti. Žiadosť o aktiváciu Bankomatky Quatro, resp. po schválení Bankou, zmluva o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty VÚB, a.s. bola súdu zaslaná spolu s podaným návrhom na vydanie platobného rozkazu. Kreditná karta je forma revolvingového úveru, t. j. automaticky obnovovaného úveru, ktorý je čerpaný používaním tejto karty. Žalovaný ako majiteľ karty môže, ale nemusí tento úver čerpať. Z kreditných a debetných transakcií žalovaného vyplývajúcej z predloženého položkovitého výpisu z kartového účtu žalovaného jednoznačne vyplýva, že žalovaný vyplnením a podpísaním Žiadosti súhlasil s opakovaným obnovením úverového limitu, keďže kreditnú kartu dlhodobo využíval v súlade s Obchodnými podmienkami pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet vydaných Všeobecnou úverovou bankou, a.s. v spolupráci so spoločnosťou Consumer finance holding, a.s. (ďalej len „Obchodné podmienky“). Ku dňu vystavenia výpisu z kartového účtu mal žalovaný schválený úverový rámec v sume 2400 eur so zmluvným úrokom vo výške 22.80 % ročne so štandardnou splátkou v sume 80 eur mesačne. Žalovaný začal čerpať úverový rámec od 28.3.2014 čo vyplýva aj z položkovitého výpisu z kartového účtu žalovaného v časti debetných transakcií. V súlade s čl. V bod 35 písm. a) Obchodných podmienok právny predchodca žalobcu listom zo dňa 02.09.2019 vyhlásil okamžitú splatnosť celého dlžného zostatku z dôvodu porušenia platobnej disciplíny žalovaného spočívajúcej v opakovanom neplatení povinných splátok v stanovenej výške. Z uvedeného podľa žalobcu vyplýva, že výzva na zaplatenie dlžného zostatku pred zosplatením dlhu bola žalovanému zaslaná dňa 02.01.2019. Žalovaný sa dostal do omeškania so splátkou splatnou dňa 20.11.2018, t. j. premlčacia lehota začala plynúť po troch mesiacoch od uvedeného dátumu. Premlčacia lehota pre zaplatenie celej sumy dlžného zostatku predčasne ukončeného zmluvného vzťahu podľa § 101 OZ začala plynúť dňa 21.02.2019 a žalovaná pohľadávka tak bola dňa 28.01.2022 uplatnená na súde v rámci plynutia 3-ročnej premlčacej doby. Žalobca poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 21.11.2019 sp. zn. 11Co/60/2019, zjednocujúce stanovisko Občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Košiciach zo dňa 10.06.2020, 10Co/153/2019 a uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 08.12.2020, sp. zn. 10CoCsp/105/2020. V posudzovanej veci bol žalovanému právnym predchodcom poskytnutý osobitný typ spotrebiteľského úveru a to revolvingový úver. Revolvingový úver je typický tým, že veriteľ ho dopĺňa a úverový vzťah tak môže fungovať neurčitú dobu. Dlžník platí, pretože veriteľ mu stále dopĺňa úver a časť splátky sa používa na splatenie poskytnutých úverových prostriedkov a časť na odplatu. Z uvedeného dôvodu v priebehu trvania revolvingu nie je možné na počiatku zmluvného vzťahu určiť výšku RPMN, pretože sa úver čerpá podľa vôle dlžníka a následne veriteľom dopĺňa, čím sa tak menia údaje relevantné pre výpočet RPMN. Žalobca poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 27.1.2011 pod sp.zn. 6Co/95/2010. Podľa žalobcu s uvedenou skutočnosťou výslovne počíta aj zákon o spotrebiteľských úveroch v ust. § 3 ods. 6 z.č. 258/2001 Z.z., podľa ktorého pri úveroch formou povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na bežnom účte poskytnutých bankou iným spôsobom ako na kreditné karty (§ 1 ods. 3) alebo, ak nemožno určiť ročnú percentuálnu mieru nákladov, musí byť spotrebiteľ najneskôr v čase uzatvorenia zmluvy písomne informovaný o a) úverovom limite, ak je stanovený, b) ročnej úrokovej sadzbe a poplatkoch platných od doby, keď bola zmluva uzatvorená a podmienkach, za ktorých môže byť zmenená a doplnená, c) postupe a spôsobe zániku alebo ukončenia zmluvy. V predloženej zmluvnej dokumentácii, ktorej súčasťou boli aj Obchodné podmienky pre vydanie a používanie platobných kariet vydaných Všeobecnou úverovou bankou, a. s. v spolupráci so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a. s. sa nachádza aj indikatívny výpočet RPMN podľa vzorca v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. a jeho prílohy č. 2. O výške ročnej úrokovej sadzby 22,80% označenej vo výpise ako štandardná ročná úroková sadzba, ako aj výške schváleného úverového rámca 2400 eur a výške štandardnej mesačnej splátky 80 eur bol žalovaný počas trvania úverového vzťahu každý mesiac oboznámený, a to vo forme mesačne zasielaných výpisov z kreditnej karty VÚB, a.s., ktoré sú súčasťou súdneho spisu. Žalovaný bol oboznámený s výškou štandardnej ročnej úrokovej sadzby aj prostredníctvom Cenníka VÚB, a. s. pre produkty vydané v spolupráci so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a. s.. Žalovaný začal čerpať úverový rámec od 28.3.2014 ako vyplýva z predložených položkovitých výpisov z kartového účtu žalovaného v časti debetných transakcií. Kreditná karta je forma bankového úveru, ktorý je čerpaný používaním karty. Plnenie žalovaného v prospech kartového účtu predstavuje sumu 5880,- eur. K uplatnenej sumy 2123,63 eur žalobca uviedol, že predstavuje debetný stav na kartovom účte po zaúčtovaní transakcií, úrokov, poplatkov spojených so správou a používaním karty, vrátene kompenzácie poistného plateného bankou

v súvislosti s poistením. Posledný kalendárny deň v mesiaci je v zmysle obchodných podmienok kartový účet zaťažovaný štandardnými úrokmi a sankčnými úrokmi, prípadne je v jeho prospech pripísaný úrok v dôsledku kreditného zostatku na kartovou účte. Žalovaná suma 2123,63 eur pozostáva z: istiny 839,88 eur, poplatkov 18,60 eur, štandardného úroku 1065,38 eur, sankčného úroku 199,77 eur. Štandardná úroková sadzba bola stanovená v zmysle Zmluvy a Cenníka vo výške 22.80 % ročne. Žalobca tiež v podaní uviedol, že berie žalobu v časti o zaplatenie istiny vo výške 218,37 eur (poplatky a sankčný úrok) s prislúchajúcim úrokom z omeškania späť a navrhuje, aby súd konanie v tejto časti zastavil. Zároveň oznámil, že žalovaný počas súdneho konania zaplatil časť svojho dlhu, a to nasledovnými platbami: platba zo dňa 22.12.2021 v sume 60 eur, zo dňa 13.01.2022 v sume 60 eur, zo dňa 14.03.2022 v sume 100 eur. Z dôvodu čiastočnej úhrady pohľadávky po začatí súdneho konania vzal žalobu v časti o zaplatenie istiny vo výške 220 eur s prislúchajúcim úrokom z omeškania späť a navrhol, aby súd konanie v tejto časti zastavil a vrátil žalobcovi časť nespotrebovaného súdneho poplatku. Z dôvodu čiastočného späťvzatia zároveň upravil petit žaloby a navrhol, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1685,26 eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1905,26 eur od 21.12.2021 do 22.12.2021, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1845,26 eur od 23.12.2021 do 13.01.2022, úrok z omeškania vo výške 5 % p. a. zo sumy 1785,26 eur od 14.01.2022 do 14.03.2022, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1685,26 eur od 15.03.2022 do zaplatenia.

10. Žalobca v podaní doručenom súdu dňa 23.05.2022 uviedol, že žalovaný počas súdneho konania zaplatil časť svojho dlhu, a to platbami zo dňa 14.04.2022 vo výške 100 eur a zo dňa 13.05.2022 vo výške 100 eur. Z dôvodu čiastočnej úhrady pohľadávky po začatí súdneho konania vzal žalobu v časti o zaplatenie istiny vo výške 200 eur s prislúchajúcim úrokom z omeškania späť a navrhol, aby súd konanie v tejto časti zastavil a vrátil žalobcovi časť nespotrebovaného súdneho poplatku. Z dôvodu čiastočného späťvzatia upravil petit žaloby a navrhol, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1485,26 eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1905,26 eur od 21.12.2021 do 22.12.2021, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1845,26 eur od 23.12.2021 do 13.01.2022, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1785,26 eur od 14.01.2022 do 14.03.2022, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1685,26 eur od 15.03.2022 do 14.04.2022, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1585,26 eur od 15.04.2022 do 13.05.2022, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1485,26 eur od 14.05.2022 do zaplatenia, to všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku a priznal žalobcovi náhradu trov konania a náhradu trov právneho zastúpenia v plnom rozsahu.

11. Žalovaný v podaní doručenom súdu dňa 31.05.2022 uviedol, že žalobca nepreukázal, že by mi pôvodný žalobca a veriteľ - VÚB, a.s. riadne doručil oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru z 02.02.2019. Z uvedeného vyplýva nepravdivosť tvrdení žalobcu, na ktorých zakladá preukazovanie svojho nároku. Taktiež z uvedeného vyplýva, že žalobca nemôže požadovať splatenie celého dlhu jednorazovo, keďže preukázateľne nespĺnil predpoklad, ktorým je platné zosplatenie pohľadávky. Žalovaný v podaní ďalej uviedol, že nedostatok aktívnej vecnej legitímácie je daný nedoručením oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti mne, ako spotrebiteľovi a má za následok nemožnosť domáhať sa žalovaného nároku, ktorého sa domáha v tomto konaní žalobca. Žalovaný poukázal na rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. 3Csp/156/2020, z 1.12.2021, rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. 11Csp/30/2020, z 14.12.2020, alebo rozsudok Okresného súdu Prešov, sp. zn. 7Csp/218/2020, z 6.9.2021, rozsudok Okresného súdu Svidník, sp. zn. 2Csp/49/2020, z 19.1.2022, rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 3CoCsp/45/2021, z 2.2.2022 a rozsudok Krajského súdu Žilina, sp. zn. 10CoCsp/12/2022, z 28.2.2022. Žalovaný ďalej uviedol, že napriek vyššie uvedenému súd mal za to, že je daná aktívna vecná legitímácia žalobcu, tak je potrebné žalobu zamietnuť z dôvodu premlčania celého nároku. Poukázal na skutočnosť, že žaloba je podaná 28.01.2022 a jeho posledné čerpanie úveru bolo dňa 15.09.2018, čo je viac než 3 roky pred podaním žaloby. Z uvedeného dôvodu vzniesol námietku premlčania celého uplatňovaného nároku. V prípade, že by vyššie uvedené zásadné nedostatky na strane žalobcu súd vyhodnotil v jeho prospech, poukázal aj na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, keďže zmluva na základe ktorej je poskytnutý neobsahuje všetky povinné náležitosti vyžadované zákonom 129/2010 Z. z. (hodnotu RPMN), ktorá aj v tomto type spotrebiteľského úveru je pri vstupných parametroch určiteľná a preto je potrebné vyžadovať jej uvedenie priamo v spotrebiteľskej úverovej zmluve. Navyše ročná úroková sadzba sa z hľadiska jej výšky javí ako priamo rozporná s dobrými mravmi.

12. Žalobca v podaní doručenom súdu dňa 30.06.2022 uviedol, že aktívnu legitímáciu v tomto spore preukazuje oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 23.2.2022 ktoré bolo žalovanému

zaslané doporučené pod číslom zásielky RF311394505SK, čo preukazuje podacím hárkom. Zásielka s oznámením o postúpení pohľadávky bola zasielaná doporučené do dispozičnej sféry žalovaného. Žalobca ďalej uviedol, že predmetom žaloby je zaplatenie bankovej pohľadávky, za účelom preukázania aktívnej legitímácie predkladá súdu aj výzvu právneho predchodcu, banky zo dňa 2.1.2019, ktorú žalovaný prevzal dňa 7.1.2019, a ktorou preukazuje splnenie zákonných podmienok pre platné postúpenie v zmysle ust. § 92 ods. 8 z.o bankách. Žalovaný bol vyzvaný na úhradu časti pohľadávky dňa 2.1.2019 a na úhradu celej splatnej pohľadávky dňa 2.2.2019 a následne bol v omeškaní dlhšie ako 90 dní. Žalobca uviedol, že tak boli splnené všetky zákonné náležitosti pre platné postúpenie pohľadávky banky v zmysle § 92 ods.8 zákona o bankách. Predžalobnou upomienkou zo dňa 2.1.2019 vyzval právny predchodca žalobcu žalovaného na úhradu omeškanej splátky, pričom obsahom uvedenej listiny bolo aj výslovné upozornenie, že ak nedôjde v lehote do 16.1.2019 k úhrade splátky splatnej v novembri 2018, bude veriteľ oprávnený úver zosplatiť. O zosplatení úveru následne pôvodný veriteľ informoval žalovaného listom zo dňa 2.2.2019. Pôvodný veriteľ zosplatil dlh až dňa 2.2.2019. K doručovaniu dokumentácie žalovanému došlo v súlade s ust. Čl. XII. Obchodných podmienok pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet vydávaných Všeobecnou úverovou bankou, a. s. v spolupráci so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a. s. a v súlade s Čl. I Žiadosti o aktiváciu Bankomatky Quatro (Adresa pre zasielanie korešpondencie). Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti bolo žalovanému zasielané formou obyčajnej listovej zásielky ako list 2. triedy. Zásielka s oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti bola zasielaná do dispozičnej sféry žalovaného. K postúpeniu pohľadávky, ktorej zaplatenie je predmetom tohto sporu došlo riadne a platne, čím je daná, aktívna legitímácia v tomto spore. Žalobca ďalej uviedol, že uplatnený nárok v čase začatia sporu dňa 28.1.2022 premlčaný nebol. V zmysle ust. § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti; Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. K vyhláseniu okamžitej splatnosti došlo dňa 2.2.2019, a to pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 15.11.2018. V súlade s čl. V bod 35 písm. a) Obchodných podmienok právny predchodca žalobcu listom zo dňa 2.2.2019 vyhlásil Okamžitú splatnosť celého dlžného zostatku z dôvodu porušenia platobnej disciplíny žalovaného spočívajúcej v opakovanom neplatení povinných splátok v stanovenej výške. Z uvedeného je podľa žalobcu zrejmé, že výzva na zaplatenie dlžného zostatku pred zosplatením dlhu bola žalovanému zaslaná dňa 02.01.2019. Žalovaný sa dostal do omeškania so splátkou splatnou dňa 15.11.2018, t. j. premlčacia lehota začala plynúť po troch mesiacoch od uvedeného dátumu. Premlčacia lehota pre zaplatenie celej sumy dlžného zostatku predčasne ukončeného zmluvného vzťahu podľa § 101 OZ začala plynúť dňa 16.02.2019 a žalovaná pohľadávka tak bola dňa 28.01.2022 uplatnená na súde v rámci plynutia 3-ročnej premlčacej doby. Žalobca poukázal na na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 21.11.2019 sp. zn. 11Co/60/2019, zjednocujúce stanovisko Občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Košiciach zo dňa 10.06.2020, 10Co/153/2019 a na uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 08.12.2020, sp. zn. 10CoCsp/105/2020. Počítajúc 76 dní zákonného neplynutia lehôt, aj v prípade počiatku premlčania celého uplatneného nároku od splátky splatnej dňa 15.11.2018, bola žaloba podaná dňa 28.1.2022 v 3 ročnej premlčacej dobe. Uplatnený nárok tak podľa žalobcu premlčaný nie je. Žalobca ďalej uviedol, že z predloženej zmluvnej dokumentácii, ktorej súčasťou boli aj Obchodné podmienky pre vydanie a používanie platobných kariet vydaných Všeobecnou úverovou bankou, a. s. v spolupráci so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a. s. sa nachádza aj indikatívny výpočet RPMN podľa vzorca v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. a jeho prílohy č. 2. O výške ročnej úrokovej sadzby 22.80% označenej vo výpise ako štandardná ročná úroková sadzba, ako aj výške schváleného úverového rámca 2400.00 € a výške štandardnej mesačnej splátky 80 eur bol žalovaný počas trvania úverového vzťahu každý mesiac oboznámený, a to vo forme mesačne zasielaných výpisov z kreditnej karty VÚB, a.s., ktoré sú súčasťou súdneho spisu. Žalovaný bol oboznámený s výškou štandardnej ročnej úrokovej sadzby aj prostredníctvom Cenníka VÚB, a. s. pre produkty vydané v spolupráci so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a. s.. Podľa žalobcu RPMN v zmluve nie je možné určiť z objektívnych dôvodov. Úver poskytnutý žalovanému vo forme revolvingu nie je bezúročný. Žalobca v podaní ďalej uviedol, že žalovaný počas súdneho konania zaplatil ďalšiu časť svojho dlhu, a to platbami: platba zo dňa 14.4.2022 v sume 100,00 eur, zo dňa 13.5.2022 v sume 100 eur. Z dôvodu čiastočnej úhrady pohľadávky po začatí súdneho konania vzal žalobu v časti o zaplatenie istiny v sume 200 eur s prislúchajúcim úrokom z omeškania späť a navrhol, aby súd konanie v tejto časti zastavil a vrátil žalobcovi časť nespotrebovaného súdneho poplatku. Z dôvodu čiastočného späťvzatia upravil petit žaloby a navrhol, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1485,26 eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1905,26 eur od 21.12.2021 do 22.12.2021, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1845,26 eur od 23.12.2021 do 13.01.2022, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1785,26 eur

od 14.01.2022 do 14.03.2022, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1685,26 eur od 15.03.2022 do 14.4.2022, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1585,26 eur od 15.4.2022 do 13.5.2022, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1485,26 eur od 14.5.2022 do zaplataenia.

13. V podaní z 8.7.2022 žiadal žalobca žalobe vyhovieť v spojení s predloženými dôkazmi v upravenom rozsahu.

14. Právny zástupca žalovaného na pojednávaní konanom dňa 18.07.2022 uviedol, že s podanou žalobou nesúhlasí v celom rozsahu, poukázal na písomné vyjadrenie, v ktorom vzniesli námietku nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Poukázal na aktuálnu rozhodovaciu prax okresných súdov, ale aj odvolacích súdov ako aj na uznesenie Najvyššieho súdu sp.zn.5Cdo 36/2020. Žaloba je tiež nedôvodná z dôvodu bezúročnosti úveru.

15. V § 497 Obchodného zákonníka sa uvádza, že zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

16. V zmysle § 52 ods. 1, ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať toto ustanovenie, sú neplatné.

17. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

18. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

19. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

20. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

21. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

22. V zmysle § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

23. Ako vyplýva z § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

24. V zmysle § 2 ods. 1. písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

25. V zmysle § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

26. Podľa § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

27. Ako vyplýva z § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

28. Podľa § 9 ods. 9 zákona o spotrebiteľských úveroch od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok, poplatky alebo akékoľvek iné plnenie, ktoré nie sú ustanovené zákonom alebo uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo jej prílohách.

29. V zmysle § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1, b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y), c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

30. Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

31. Podľa § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

32. V zmysle § 526 ods. Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.

33. Podľa § 145 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzátí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

34. Súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie. (§ 146 ods. 1 CSP).

35. Podaním doručeným súdu dňa 13.04.2022 a 23.05.2022 žalobca vzal čiastočne späť žalobu v časti o zaplatenie sumy 638,37 eur a úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 218,37 eur od 21.12.2021 do zaplatenia, a to pred prvým pojednávaním, súd preto v tejto časti konanie zastavil.

36. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka účinného od 05.12.2018, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté.

Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

37. Podľa § 875v Občianskeho zákonníka, konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.

38. Podľa § 100 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

39. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

40. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

41. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

42. Pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úrok (§ 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

43. Zmluvou o pôžičke prenecháva jedna strana (veriteľ) druhej strane (dlžníkovi) veci určené podľa druhu a táto druhá strana sa zaväzuje vrátiť po čase veci rovnakého druhu. Najčastejšie sú predmetom pôžičky peniaze. Samotná pôžička vzniká reálnym úkonom - odovzdaním predmetu pôžičky dlžníkovi.

44. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

45. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

46. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah všeobecných obchodných podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovanej privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovanej ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

47. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

48. Nepochybné zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

49. Súd na základe vykonaného dokazovania tak mal za preukázané, že medzi pôvodným veriteľom a žalovaným bola uzatvorená zmluva o úvere, ktorá je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej mal byť žalovanému poskytnutý osobitný druh revolvingového úveru pôvodne s úverovým rámcom 2400,- eur a splátkou 80,- eur. Ku dňu 02.02.2019 došlo k vyhláseniu okamžitej splatnosti celého úveru. Výberom žalovaný vyčerpal finančné prostriedky vo výške 4239,70 eur a v prospech žalobcu (resp. jeho právneho predchodcu) žalovaný uhradil sumu 5880,- eur. Vyššie uvedené je zrejmé zo žalobcom predloženého výpisu z úverového účtu a písomného vyjadrenia žalobcu.

50. Súd by sa musel zaoberať v zmysle vyššie citovaného ust. § 54a Občianskeho zákonníka, či sa nejedná o premlčaný dlh. Zároveň sám žalovaný vzniesol námietku premlčania žalobcom uplatneného nároku.

51. K povinnosti ex offio skúmať, či žalobcom uplatnené právo na zaplatenie dlhu zo strany spotrebiteľa nie je premlčané, porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 13Co/65/2019 zo dňa 19.6.2019.

52. Dňa 05.12.2018 nadobudol účinnosť zákon č. 343/2018 Z. z. z 27.11.2018, ktorým sa dopĺňa zákon č. 140/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov. Z vyššie cit. ust. § 54a Občianskeho zákonníka vyplýva, že premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať, a ani ho platne zabezpečiť.

53. Právny predchodca žalobcu je obchodnou spoločnosťou, pričom jedným z predmetov jeho podnikania bolo poskytovanie úverov z vlastných peňažných zdrojov nebankovým spôsobom. Žalovaná pri uzatvorení a plnení zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Predmetná zmluva je preto podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka zmluvou spotrebiteľskou a v zmysle § 2 písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch, jedná sa o spotrebiteľský úver.

54. Je zrejmé, že vo vzťahoch založených spotrebiteľskou zmluvou premlčané právo nemožno vôbec vymáhať, teda uplatniť na súde a súd prihliada na takúto nevyvážateľnosť práva aj bez námietky dlžníka. Neobstojí ani argumentácia o porušení rovnosti strán v spore. Osobitná úprava následkov premlčania práva zo spotrebiteľských zmlúv sa totiž vzťahuje tak na spotrebiteľa, ako aj na dodávateľa. Úprava v ust. § 54a vety prvej Občianskeho zákonníka je porovnateľná s úpravou stávky a hry uvedenej v ust. § 845 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka. Ani tieto plnenia taxatívne vymenované v označenom zákonom ustanovení nie je možné súdne vymáhať. Takéto plnenia preto nie je možné súdom ani priznať a žalobu treba z uvedeného dôvodu zamietnuť (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 6CoCsp/23/2020 z 28. 10. 2020 v obdobnej veci žalobcu).

55. Plnenie dlhu možno dohodnúť aj v splátkach. Ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, je dlžník povinný uhradiť každú splátku k dohodnutému termínu. Veriteľ môže od dlžníka žiadať vždy len splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou (zročnou) podľa dohody účastníkov alebo na základe rozhodnutia súdu či uznania práva. Predčasnú splatnosť peňažného záväzku môže veriteľ za podmienok stanovených v § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka vyvolať jednostranným právnym úkonom.

56. Ak toto právo nevyužije, celý dlh sa bude premlčovať odo dňa zročnosti jednotlivých splátok. Situácia sa zmení, ak veriteľ účinne uplatní zaplatenie celej pohľadávky naraz.

57. Právo veriteľa na uplatnenie tzv. straty výhody splátok sa premlčí v trojročnej premlčacej dobe; pre začiatok jej plynutia je rozhodujúci okamih, kedy sa stala splatnou splátka, v dôsledku nezaplatenia ktorej veriteľ právo na stratu výhody splátok uplatnil (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 26 Cdo 3012/2015 z 2. 11. 2015).

58. V ustanovení § 103 Občianskeho zákonníka, ktoré je vo vzťahu k všeobecnému ustanoveniu § 101 Občianskeho zákonníka špeciálne, je počiatok premlčania upravený odlišne od všeobecného. Podľa vety prvej ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti, neplynie teda odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 Občianskeho zákonníka). Podľa vety druhej v prípade tzv. zosplatnenia dlhu len pre v budúcnosti majúce byť splatné splátky, premlčacia doba začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky (§103 Občianskeho zákonníka), avšak tej, ktorá bola dôvodom pre uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Preto premlčanie celého zvyšku dlhu nie je viazané na okamih využitia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka veriteľom, ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva.

59. Ak veriteľ právo na zosplatnenie celého dlhu, ktorý mal byť pôvodne zaplatený v splátkach, účinne uplatní, začína plynúť premlčacia doba od splatnosti tej nesplnenej splátky, v dôsledku ktorej k uplatneniu predčasnej splatnosti dlhu došlo.

60. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka modifikuje § 565 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k spotrebiteľským zmluvám. Podľa neho je strata výhody splátok podmienená splnením, že musí ísť o a) spotrebiteľskú zmluvu, b) strata výhody splátok nenastáva automaticky pre nesplnenie niektorej splátky, ale až po uplatnení práva veriteľa; veriteľ môže toto právo uplatniť najskôr až po uplynutí lehoty 3 mesiacov od omeškania dlžníka so zaplatením splátky, c) veriteľ upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva na zaplatenie celej pohľadávky. Obsahom upozornenia dlžníka je, že veriteľ si uplatňuje právo na jednorazové zaplatenie celej pohľadávky naraz.

61. Podľa tejto úpravy dodávateľ môže uplatniť právo vyplývajúce z § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Toto právo však môže uplatniť iba za podmienky, že naň upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní.

62. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že právny predchodca žalobcu so žalovaným uzatvorili dňa 21.03.2014 zmluvu o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty. Z predžalobnej upomienky zo dňa 02.01.2019 vyplýva, že k zosplatneniu došlo pre nezaplatenie splátky splatnej v novembri 2018 (11/2018). V upomienke z 2.11.2019 žalobca uviedol, že dlh žalovaného k uvedenému dňu predstavuje 240,- eur, čo zodpovedá trom omeškaným splátkam. Mohlo by ísť o omeškané splátky splatné dňa 15.10.2018, 15.11.2018 a 15.12.2018, keďže mesačná splátka mala byť v zmysle zmluvy splatná k 15. dňu v mesiaci. K zosplatneniu úveru došlo následne listom z 02.02.2019, pričom k uvedenému dňu bol žalovaný v omeškaní o viac ako tri mesiace práve so splátkami splatnými dňa 15.10.2018, 15.11.2018 a 15.12.2018. Za uvedených okolností by k zosplatneniu došlo pre splátku splatnú 15.10.2018, od ktorého dňa by začala plynúť aj všeobecná trojročná premlčacia doba, avšak k tejto je potrebné pripočítať ešte 76 dní v zmysle zákona č. 62/2020 Z.z. (35 dní za obdobie neplynutia lehôt od 27. 3. 2020 do 30. 4 2020 a 41 dní od 19.1.2021 do 28.2.2021). Premlčacia doba by tak akoby začala plynúť až od 31.12.2018 a uplynula 31.12.2021, pričom žaloba bola na súde podaná až 28.1.2022, čiže po jej uplynutí. Ak by teda bola pohľadávka žalobcu platne zosplatnená a došlo by tak k jej platnému postúpeniu na žalobcu a žalobca by bol na podanie žaloby aktívne vecne legitimovaný, nárok žalobcu by súd aj tak považoval za premlčaný premlčaný a súd by musel žalobu žalobcu z uvedeného dôvodu zamietnuť.

63. Podľa § 103 vety druhej Občianskeho zákonníka pri zosplatnení úveru začína plynúť premlčacia doba nie od omeškania celej zosplatnenej pohľadávky, a teda nie od momentu účinnosti zosplatnenia, ale už od omeškania splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu. Súd zastáva názor, že malo by ísť o prvú omeškanú splátku, ktorá nebola uhradená, čo je logický dôsledok zásady upravenej v § 101 Občianskeho zákonníka spočívajúcej v tom, že relevantné je posúdenie toho, kedy sa právo mohlo

vykonať prvýkrát. Zákonodarca totiž jasne v § 103 vete druhej Občianskeho zákonníka uviedol, od kedy plynie premlčacia doba pri zosplatnení úveru, t.j. odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Účelom tohto ustanovenia je, aby veriteľ pri omeškaní dlžníka nebol pasívny a aby včas využil svoje právo na zosplatnenie úveru. Premlčacia doba rozhodne neplynie od momentu účinnosti zosplatnenia úveru, keďže zákon nič také neuvádza. Obdobné závery o tom, že premlčacia doba podľa § 103 Občianskeho zákonníka pri zosplatnení úveru plynie už od omeškania prvej splátky vyplývajú napríklad z rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 22Co/161/2018 zo dňa 26.03.2019, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/26/2017 zo dňa 28.6.2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn.16Co/95/2018 zo dňa 13.9.2018, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/276/2017 zo dňa 23.10.2018, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 27Co/315/2017 zo dňa 27.2.2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/34/2018 zo dňa 18.10.2018 alebo Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/176/2017 zo dňa 26.3.2018.

64. Ako bolo uvedené vyššie, v prípade spotrebiteľskej zmluvy ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka umožňuje uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka až po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou. V tejto časti je predmetné ustanovenie lex specialis k § 565 druhej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého možno toto právo uplatniť len do splatnosti nasledujúcej splátky. Ak totiž pri spotrebiteľskom úvere splácanom mesačnými splátkami musí uplynúť trojmesačné omeškanie s niektorou splátkou, za ten čas sa stanú splatné najmenej dve ďalšie splátky. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka jasne hovorí, že toto právo uplatniť môže, avšak len za tam uvedených podmienok. Teda v prípade spotrebiteľskej zmluvy môže veriteľ uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka po uplynutí trojmesačného omeškania s niektorou splátkou bez ohľadu na to, že medzičasom boli zročné ďalšie splátky.

65. V súvislosti s uvedeným názorom súd poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/115/2019 z 22. 10. 2019: „Súd prvej inštancie správne konštatoval, že premlčacia lehota (v zmysle druhej vety §103 Občianskeho zákonníka) začala plynúť odo dňa zročnosti tej splátky od splatnosti ktorej uplynuli tri mesiace a pre ktorú k zosplatneniu došlo. Teda tá, ktorá zosplatnenie spotrebiteľského úveru vyvolala. Možno konštatovať, že žalobca si v konaní uplatňuje premlčané právo ktorého vymáhaniu bráni ust. § 54a Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 879v Občianskeho zákonníka.“

66. Žalobca namietal iný výklad predmetných ustanovení s poukazom na niektoré rozhodnutia odvolacích súdov a na zjednocujúce stanovisko Občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Košiciach, podľa ktorého je mylný názor, že v prípade spotrebiteľských vzťahov sa splatnosť zosplatneného úveru časovo posúva ešte pred vznik právnej možnosti vyvolať predčasnú splatnosť ostávajúceho dlhu a začatie plynutia premlčacej doby časovo predchádza právnu možnosť uplatniť veriteľa na súde. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že samotné zákonné ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka (bez ohľadu na polemiku ohľadne nerovnosti či rovnosti vzťahov medzi dodávateľom a spotrebiteľom) uvádza, že „ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky“, čím sám zákon výslovne stanovuje, že začatie plynutia premlčacej doby časovo predchádza momentu predčasnej splatnosti ostávajúceho časti dlhu.

67. Súd zohľadňuje ustálenú rozhodovaciu prax súdov a poukazuje na vyššie cit. ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka a najmä na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

68. Žaloba žalobcu v danej veci je podľa názoru súdu nedôvodná, pričom dôvodov zamietnutia je viacero. Nakoľko sa judikatúra vyšších súdov líši v posudzovaní konkrétnych okolností zakladajúcich neodôvodnenosť uplatneného nároku žalobcu, súdu neostávalo iné, ako sa postupne zaoberať jednotlivými dôvodmi pre zamietnutie žaloby.

69. Súd sa mimo vyššie uvedenej námietky premlčania v prvom rade zaoberal aktívnou vecnou legitimitáciou žalobcu v predmetnej veci, teda otázkou, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky medzi pôvodným veriteľom a žalobcom. Žalovaný namietal, že v danom prípade nedošlo k účinnému

zosplatneniu pohľadávky, následne nemohlo dôjsť ani k jej platnému postúpeniu. V tejto súvislosti žalobca poukázal na splnenie podmienok podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách.

70. Súd na základe zistených skutočností prijal záver o neexistencii aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v spore. Z dôvodu neplatného vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, a z toho dôvodu neplatného postúpenia pohľadávky, ktorej zročnosť v postúpenom rozsahu ešte nenastala, súd nemá aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu v spore za preukázanú.

71. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

72. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

73. Právny predchodca žalobcu porušil primárne ust. § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch (v znení účinnom v čase postúpenia pohľadávky), podľa ktorého práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a/, banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

74. Žalobca síce v konaní predložil listinu predžalobnú upomienku zo dňa 02.01.2019 s upozornením na zosplatneniu úveru v prípade neuhradenia dlhu, ktorú žalovaný podľa predloženej doručky prevzal dňa 07.01.2019, avšak samotné doručenie oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru z 2.2.2019 už nepreukázal, čo žalovaný aktívne namietal.

75. Postúpenie pohľadávky je preto potrebné v súlade s § 525 Občianskeho zákonníka v spojení s § 39 Občianskeho zákonníka považovať za neplatný právny úkon a žalobca preto nemá aktívnu vecnú legitímáciu v spore.

76. Pokiaľ ide o posudzovanie účinnosti prejavov vôle veriteľa akými sú výzva v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti, súd nemal jednoznačne za preukázané ani odoslanie oznámenia z 2.2.2019 do dispozičnej sféry žalovaného. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. decembra 2020 sp. zn. 5Cdo/36/2020, v ktorom uviedol, že: „Účinnosť adresovaných jednostranných hmotnoprávných úkonov v režime Občianskeho zákonníka, resp. celkovo v oblasti súkromného práva predpokladá, že prejav vôle dôjde, resp. je doručený adresátovi, t.j. že sa dostane do sféry jeho dispozície - už týmto okamihom začína právny úkon pôsobiť voči druhej zmluvnej strane. Slovné spojenie "dostane do jeho dispozičnej sféry" nemožno vykladať v zmysle procesnoprávných predpisov. Je ním potrebné rozumieť objektívnu možnosť neprítomnej osoby zoznámiť sa s jej adresovaným právnym úkonom. Právna teória i súdna prax takou možnosťou chápe nielen samotné prevzatie písomného hmotnoprávného úkonu adresátom, ale i také prípady, kedy doručením listu či telegramu, obsahujúceho prejav vôle, do bydliska alebo sídla adresáta či do jeho poštovej schránky, poprípade i hodením oznámenia do poštovej schránky o uložení takej zásielky, nadobudol adresát hmotnoprávného úkonu objektívnu príležitosť zoznámiť sa s obsahom zásielky. Pritom nie je nevyhnutné, aby sa adresát skutočne zoznánil s obsahom hmotnoprávného úkonu, postačuje, že mal objektívnu možnosť spoznať jeho obsah. Teória dôjdenia vychádza z toho, že z hľadiska pôsobenia (perfektnosti) prejavu vôle nie je dôležitá skutočná vedomosť adresáta právneho úkonu, pretože inak by adresát mohol účinkom prejavu vôle druhého účastníka zabrániť nepreberaním písomností.“

77. Na základe vyššie uvedených skutočností tak súd zistil nedodržanie zákonného postupu pre vyhlásenie predčasnej splatnosti, čím došlo k nesplneniu podmienok pre postúpenie pohľadávky zo

spotrebiteľského úveru. Výzva podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ako aj žiadosť o splatenie celého zostatku úveru naraz podľa § 565 Občianskeho zákonníka, musia byť dlžníkovi riadne doručené, inak je predčasné splatenie úveru neplatné. Žalobca tak v danom prípade nie je aktívne vecne legitímovaný na podanie žaloby a súdu neostávalo iné ako žalobu už len z uvedeného dôvodu zamietnuť v celom rozsahu.

78. Tu je potrebné poukázať aj na neplatnosť postúpenia bankovej pohľadávky s poukazom na § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách účinného v čase postúpenia pohľadávky (ďalej len „ZoB“). V dôsledku neplatného zosplatnenia úveru, pohľadávka banky nebola v postúpenom rozsahu, t. j. v celom rozsahu splatná.

79. Z ustanovenia § 92 ods. 8 ZoB vyplýva, že predmetom postúpenia sú len pohľadávky zo strany banky, resp. ich časť, ktoré sú už splatné. Banka mala oprávnenie postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník aktuálne po stanovenú dobu napriek písomnej výzve v omeškanií.

80. Písomná výzva banky dlžníkovi je podľa § 92 ods. 8 ZoB obligatónym predpokladom pre cesiu bankovej pohľadávky alebo jej časti na inú osobu.

81. Žalobca však v danom prípade nepredložil súdu doručky, prípadne obálku s doručenkou po vrátení zásielky adresátom, ktoré by preukazovali doručenie takejto výzvy do dispozičnej sféry žalovaného.

82. Písomné oznámenie banky žalovanému o postúpení pohľadávky nie je výzvou, ako má namysli označené zákonné ustanovenie (§ 92 ods. 8 ZoB) a ani ju nenahrádza.

83. Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 1Cdo/147/2017 uviedol, že z tohto ustanovenia vyplýva potreba preukázateľného zaslania písomnej výzvy banky dlžníkovi a dlžníkovo následné nepretržité omeškanie dlhšie ako 90 dní. Žalobca zaslanie takejto výzvy žalovanému nepreukázal. Vychádzajúc zo správnej aplikácie a interpretácie ust. § 53 ods. 9 OZ, interpretáciou a aplikovaním ust. § 92 ods. 8 ZoB, súd dospel k záveru, že opomenutím postupu podľa §53 ods. 9 OZ v spojení s ust. § 565 OZ, nemohlo dôjsť k platnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, čo v spojení s § 39 OZ zakladá neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky a teda nedostatok vecnej aktívnej legitímácie žalobcu.

84. Nedodržanie zákonom stanoveného postupu znamená, že veriteľ využil právo na zosplatnenie pohľadávky v rozpore so zákonom a na takéto zosplatnenie nemožno prihliadať. Následkom neplatného zosplatnenia pohľadávky je potom konštatovanie o neplatnom postúpení pohľadávky na žalobcu (v súvislosti s uvedeným porovnaj napríklad rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 12CoCsp/20/2021 z 25. 11. 2021, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 11CoCsp/12/2021 z 22. 04. 2021).

85. Uzatvorená úverová zmluva je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch; uzavretá úverová zmluva nie je vylúčená z pôsobnosti citovaného zákona (§1 ods. 2 zákona). Právny predchodca žalobcu je právnická osoba, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania poskytuje spotrebiteľské úvery a žalovaný je spotrebiteľom, keďže je fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Nakoľko zmluva uzavretá medzi stranami sporu má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 a § 2 zák. č. 129/2010 Z.z., musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto zmluvy podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z.

86. V zmysle zmluvy bola pôžička žalovanému poskytnutá pri ročnej úrokovej sadzbe 22,80%.

87. Pri dojednaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi

neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26. apríla 2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011).

88. Občiansky zákonník a ani iné právne predpisy výslovne neustanovujú, do akej výšky možno pri peňažnej pôžičke dojednať úroky. Z tejto skutočnosti však nemožno úspešne vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len na dohode účastníkov zmluvy o pôžičke a že by teda nepodliehala žiadnemu obmedzeniu. Rovnako aj u dohody o úrokoch pri peňažnej pôžičke totiž platí ustanovenie § 3 ods. 1 Obč. zák., podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi (rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 15. decembra 2004, sp. zn. 21 Cdo 1484/2004).

89. Neprimeranou, a teda odporujúcou dobrým mravom, je spravidla taká výška úrokov dojednaná v zmysle ustanovenia § 658 ods. 1 OZ, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v dobe ich dojednaní, a to stanovenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov a pôžičiek.

90. Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou od 1 do 5 rokov (cca 30 splátok, pri úverovom rámci 2400,- eur a výške splátky 80,- eur) v marci 2014 činil úrok 10,21 % p.a. (nové obchody). Z toho je zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi v danom prípade viac ako dvojnásobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami.

91. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

92. Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečené aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

93. V danom prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto je s poukazom na ust. §39 OZ (Občianskeho zákonníka) zmluva o úvere v časti úroku neplatným právnym úkonom.

94. „Aj keď podľa slovenskej právnej úpravy nie je civilnoprávna úžera explicitne upravená, odporuje dobrým mravom a ustanoveniu § 39 OZ. Absolútne neplatným právnym úkonom je aj úver, poskytnutý pri zneužití tiesne alebo aj ľahkovážnosti za neprimerané protiplnenie (úroky, poplatky). V konečnom dôsledku ide o skutkovú podstatu trestného činu úžery, len na trestnoprávny postih chýba úmysel. Ľahkomyseľnosť síce nie je v § 235 Trestného zákona súčasťou skutkovej podstaty, ale na účely tzv. civilnoprávnej úžery okruh kvalifikačných kritérií nie je taxatívny (porov. rozhodnutie rak. Najvyšší súdny dvor OGH 3Ob 816/53). K otázke tzv. civilnoprávnej úžery a z tohto dôvodu neplatnosti zmluvy úverovej povahy teda k skutkovej podstate trestného činu úžery pri nepreukázaní úmyslu odvolací súd poukazuje na rozsudok NS ČR 21Cdo 1484/2004. Pre tzv. civilnoprávnu úžeru je právny úkon absolútne neplatný pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 OZ).“ Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. septembra 2013 č. k. 3Co 151/2013.

95. Z vyššie citovaného rozhodnutia tiež vyplýva, že „Odvolací súd považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak sa poskytne spotrebiteľovi úver za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami a ak veriteľ využije tieseň spotrebiteľa, jeho neskúsenosť, ľahkomyseľnosť, rozrušenie, prípadne slabomyseľnosť. Aj pri nedbanlivosti veriteľa ide o vykorisťovanie spotrebiteľa a v takomto prípade je úverová zmluva neplatná v celom rozsahu. Poskytovanie úverov je citlivá agenda a pre odbornú starostlivosť veriteľa sa musí vyžadovať proaktívny prístup k zisteniu vhodnosti úverových podmienok (starostlivosť o hospodárske záujmy spotrebiteľov; čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie).

96. „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“ Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014.

97. Vo vyššie uvedených rozhodnutiach tak súd považoval za rozporné s dobrými mravmi poskytnutie úveru spotrebiteľovi za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami. V danom prípade ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi predstavuje 223,31 % z ročnej miery úrokov poskytovaných v tomto období bankami, takže o 123,31 % prevyšuje miery úrokov poskytovaných v tomto období bankami.

98. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že priemerná úroková sadzba pri úveroch so splatnosťou od 1 do 5 rokov v roku 2014 ($2400:80 = 30$ splátok) je uvedená vo výške 10,58 %, pri úveroch so splatnosťou do 1 roka dokonca vo výške 7,86 %, teda úroková sadzba dohodnutá v zmluve prevyšuje aj všetky vyššie uvedené úrokové miery minimálne dvojnásobne.

99. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov za absolútne neplatnú (§41 Občianskeho zákonníka). Súd tak zamietol nárok žalobcu na úroky z úveru uplatnené žalobou.

100. Súd sa pri výbere ustálenej rozhodovacej praxe priklonil k tej, ktorá uprednostňuje výklad sledujúci záujem spotrebiteľa, teda výklad pre spotrebiteľa jednoznačne výhodnejší, nakoľko princíp ochrany práv spotrebiteľa patrí podľa ustálenej praxe medzi jeden z najdôležitejších princípov právneho poriadku. V súvislosti s významnosťou tohto princípu súd poukazuje na názor vyslovený v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6 Cdo 1/2012, podľa ktorého „princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach (teda v závislosti od konkrétnych okolností) ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa.

101. Pokiaľ by žalobca namietol, že nemožno zohľadňovať len výšku úrokov, ale iba celkovú výšku odplaty za poskytnutie peňažných prostriedkov podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka súd uvádza, že predmetné ustanovenie nevyklučuje posúdenie súladu výšky úrokovej sadzby (a prípadne ďalších zložiek odplaty) s dobrými mravmi, ale predstavuje osobitný regulačný mechanizmus, ktorý sa v žiadnom prípade nevyklučuje s uplatnením korektívy dobrých mravov. Inými slovami aj zmluva uzavretá s odplatom neprekračujúcou limit vyplývajúci z § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka môže byť v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko skúmanie rozporu s dobrými mravmi nie je obmedzené iba na matematické porovnanie odplaty s určitou zákonnou maximálnou hranicou, ale zohľadňuje aj individuálne okolnosti uzavretia posudzovanej zmluvy, postavenie a pomery zmluvných strán a prípadne ďalšie okolnosti. (v súvislosti s uvedeným porovnaj rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co 404/2017 zo dňa 31. mája 2018 a zároveň v obdobnej veci žalobcu rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 9CoCsp/22/2020 z 22. 10. 2020).

102. Pokiaľ ide konfrontáciu ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, týkajúceho sa odplaty v spotrebiteľskej zmluve, ktorá odplata nesmie prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať a ust. § 39 Občianskeho zákonníka, súd poukazuje na ustálenú judikatúru a v tejto súvislosti súd poukazuje v súvislosti s neprimeraným úrokom z úveru aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/114/2018 zo dňa 27. 08. 2019: „Úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Úroková sadzba uvedená v zmluve - 28,68 % ročne

odporuje dobrým mravom, a preto je dojednanie o úrokovej sadzbe nutné považovať za absolútne neplatné (§ 3, § 39 Občianskeho zákonníka), čo znamená, že veriteľ nemá nárok na úroky z úveru. Nariadenie vlády č. 238/2008 Z.z. a ani žiadny všeobecne záväzný predpis nijako neobmedzil súdy, aby korigovali neprimerane vysoké úroky, ktoré sú síce zložkou pre výpočet RPMN, no nie sú vyňaté z posudzovania dodržania imperatívu dobrých mravov zo strany súdu. Sadzba úrokov 28,68 % ročne nemá opodstatnenie v demokratickej spoločnosti, nemožno ju označiť inak ako úžernú a odporujúcu dobrým mravom.“

103. Vo vyššie citovanom prípade odvolací súd považoval za odporujúci dobrým mravom úrok vo výške 28,68% ročne, avšak pri zistení priemernej ročnej úrokovej miery úrokov poskytovaných v období uzavretia zmluvy bankami vo výške 14,56%.

104. Súd poukazuje aj na neskoršie prijatú právnu úpravu a na dôvodovú správu k nariadeniu vlády SR č. 141/2014 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov. Touto novelou sa vykonáva § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka ustanovením najvyššej prípustnej výšky odplaty, ktorú možno od spotrebiteľa požadovať pri poskytnutí peňažných prostriedkov, pričom i Vláda SR predpokladala, že samotné stanovenie tejto najvyššej prípustnej odplaty nevyklučuje uplatnenie korektívu dobrých mravov. Podľa textu dôvodov správy: „V súvislosti s RPMN je potrebné ešte uviesť, že v niektorých súdnych rozhodnutiach už odplata požadovaná na úrovni 23 % a viac je posudzovaná ako v rozpore s dobrými mravmi a teda v kontexte s vyššie načrtnutou tabuľkou RPMN celkové náklady by pri verifikácii dobrých mravov nemali prekročiť 30 - 35 %, pričom plnenie dosahujúce 40 - 50 % by bolo možné označiť pri splnení ďalších znakov za úžerné. V uvedenom kontexte bude vždy aplikovateľná aj skutková podstata úžery pri zachovaní správneho právneho posúdenia hrubého nepomeru protiplnenia a jej ostatných znakov - v danom kontexte bude, aby súdy pri zachovaní vzťahu subsidiarity § 39 Občianskeho zákonníka správne vyhodnotili aj aplikačný rozmer § 39a Občianskeho zákonníka, ktorý predstavuje iba jeden z dôvodov neplatnosti právneho úkonu. Uvedeným dlhodobo judikovaným pravidlám sa musí regulatívnym spôsobom prispôbiť aj trh požičiavania peňažných prostriedkov spotrebiteľom, keďže výhodnosť tohto prispôsobenia je práve v dosiahnutí právnej istoty v otázke platného dojednania spotrebiteľskej zmluvy.“

105. S námietkami dodávateľa týkajúcimi sa odplaty podľa ust. § 53 ods. 6 občianskeho zákonníka sa vysporiadal Krajský súd v Prešove napríklad v rozsudku sp.zn. 3Co/83/2017 z 07. 11. 2017: „Odvolací súd zároveň poukazuje aj na tú skutočnosť, že ročný úrok za poskytnutie úveru dosahujúci úroveň 28 % podstatne prevyšuje úroky obvykle požadované na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch, čo je v priamom rozpore so zákonom, ako i dobrými mravmi.“

106. Prijaté znenie ust. § 53 ods. 6 Obč. zák. bolo odôvodnené tým, že ide o upresnenie údajovej bázy ukazovateľa, z ktorého sa vychádza pri poskytovaní primeranosti odplaty za spotrebiteľský úver. Túto údajovú bázu, pokiaľ ide o výšku odplaty lehoty splatnosti spôsob zabezpečenia objem poskytnutých úverov na finančnom trhu poskytujú hlásenia zverejňované štvrťročne Ministerstvom financií SR na základe hlásených subjektov poskytujúcich spotrebiteľské úvery. Takýmto spôsobom bolo referenčné kritérium, podľa ktorého sa mohla posudzovať primeranosť zo sektoru bánk prenesená na sektor finančného trhu ako taký, teda na všetky spoločnosti poskytujúce peňažné prostriedky spotrebiteľom, a to pri absencii akýchkoľvek pravidiel odplaty a jej stropu. To neznamená, že by súd aj v takom prípade nemal možnosť posudzovať aj takýto úverový vzťah, ktorý sa dotýka uvedených úrokov v zmysle § 39 Obč. zák. v spojení s § 3 Občianskeho zákonníka. V danej veci preto bolo možné na základe ustálenej judikatúry pristúpiť k posudzovaniu odplaty založenej na referenčnej báze odplaty požadovanej bankami u spotrebných úverov v obdobných prípadoch (porovnaj napr. rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach č.k. 2CoCsp/2/2020 z 20. 08. 2020).

107. Obdobne sa s otázkou rozporu úroku s dobrými mravmi vysporiadal Krajský súd v Prešove napríklad v týchto rozhodnutiach:

108. „Aplikáciu § 3 OZ nevyklučuje ani ust. § 53 ods. 6 OZ, kedy za obvyklé, primerané a neúžernícke úroky nie je možné vychádzať z údajov subjektov poskytujúcich spotrebiteľské úvery, ktoré úvery poskytujú za neprimerané odplaty a úroky rozporné s dobrými mravmi.“ (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 10Co/48/2018 z 31. 01. 2019)

109. „Výška priemerných úrokových mier poskytovaných pre nové spotrebiteľské úvery predstavovala v čase uzavretia predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere výšku 8,76 %, teda prekročenie tejto úrokovej miery poskytnutej navyše pri úvere so splatnosťou 10 rokov, o viac ako 100 %, nemožno považovať za iné, než úžerné, a to najmä za situácie, keď jej poskytol pôžičku bez náležitého posúdenia jej bonity.“ (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 22CoCsp/41/2020 z 26. 11. 2020)

110. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. S neprimeranými úrokmi vo výške 17,70% ročne pri prípustnej celkovej výške odplaty podľa podľa ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka sa vysporiadal vo svojom rozhodnutí aj Krajský súd v Prešove vo veci sp.zn. 7CoCsp/54/2020 z 24. 06. 2021: „Osobitný význam úrokov ako jednej zo zložiek odplaty sa prejavuje v tom, že zákon č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy vyžadoval v ust. § 9 ods. 2 písm. i) uvádzať i úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru. Je preto potrebné bez akýchkoľvek pochybností pripustiť, aby táto zložka odplaty, teda úrok, podliehal súdnemu prieskumu so zameraním na zistenie, či je v súlade s dobrými mravmi alebo nie.“ ... „Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu, sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako o 100 % oproti priemeru bánk. Dohodnutá úroková sadzba 19,90 % oproti priemernej úrokovej miere bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam október 2016 pri úveroch nad 5 rokov vo výške 8,83 % ročne o viac ako dvojnásobok prevyšuje tento priemer, čo rozhodne nemožno považovať za primerané a teda zodpovedajúce dobrým mravom. Záver o neplatnosti dojednaní o úrokoch pre rozpor s dobrými mravmi má preto oporu vo vykonanom dokazovaní (§ 39 Občianskeho zákonníka v spojení s § 41 Občianskeho zákonníka).“

111. Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

112. Je potrebné navyše zdôrazniť, že odplata za poskytnutie úveru musí byť úmerná okrem iného aj bonite klienta, pričom vzhľadom na nároky, ktoré na dodávateľa kladie újné právo a s poukazom na ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta žalobcom. Pokiaľ si žalobca uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je nutné vyhodnotiť, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t.j. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, zákon o spotrebiteľských úveroch a ďalšie. Bolo na žalobcovi, aby tento preukázal, že bonitu žalovaného náležite skúmal, že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch.

113. Z vykonaného dokazovania súdu je zrejmé, že pri overovaní bonity žalovaného právny predchodca žalobcu mal nejaké údaje o výške príjmu žalovaného, avšak nebolo preukázané, či s odbornou starostlivosťou pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere posúdil schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

114. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta. Odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, resp. objektívne podložil minimálne potvrdením zamestnávateľa, nepochybne kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie, akými sú, napr. štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime podľa zákona č. 110/2006 Z. z. a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nie iba tvrdenými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33Cdo/2178/2018). Overovanie bonity žalovaného iba na podklade informácií poskytnutých žalovaným v žiadosti o poskytnutie úveru a z reportu zo Sociálnej poisťovne a prostredníctvom Spoločného registra bankových informácií, nemožno považovať za posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver

s odbornou starostlivosťou (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 2CoCsp/20/2020 z 23. 09. 2020).

115. Postup žalobcu pri skúmaní bonity spotrebiteľa preukázaný v konaní sa javí iba formálny a nezodpovedajúci odbornej starostlivosti. S odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa. Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, a navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Takýto spôsob zisťovania bonity klienta možno charakterizovať ako posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa (bez zistenej výšky či samotnej existencie pravidelného mesačného príjmu žalovaného a jeho výdavkov) a účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je, čo spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

116. V danom prípade nebolo preukázané, aby právny predchodca žalobcu mal k dispozícii doklady o príjme žalovaného (potvrdenie zamestnávateľa), napriek tomu, že v zmluvnom formulári je uvedené, že žalovaný je zamestnancom, pričom k dispozícii mal oba potvrdenie o poberaní invalidného dôchodku. Nebolo preukázané, že by mal dodávateľ pri uzatváraní zmluvy doklady o výdavkoch žalovaného, najmä nákladoch na bývanie, doklady SIPO prípadne výpis z bežného účtu, pri uzatváraní zmluvy. Súd nemá za preukázané, že by mal žalobca v čase poskytnutia úveru vedomosť o majetkových pomeroch žalovaného, teda kde tento býval, či vlastnil nehnuteľnosť alebo či býval v podnájme, aké výdavky spojené s ubytovaním uhrádzal a taktiež nepreukázal ani iné doklady, resp. zistenia o jeho výdavkoch predstavujúcich uspokojovanie základných životných potrieb (porovnaj napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.14CoCsp/3/2021 z 14. 10. 2021).

117. Pre účely skúmania bonity spotrebiteľa s odbornou starostlivosťou nepostačuje, ak dodávateľ vychádza iba z tvrdení spotrebiteľa bez toho, aby žiadal aj preukázanie tvrdených skutočností príslušnými listinami.

118. Žalobca navyše nepredložil ani doklad o prípadnej lustrácii žalovaného v niektorom z úverových registrov a vôbec nezisťoval prípadné úverové zaťaženie žalovaného.

119. Povinnosť súdu ex officio zisťovať, či došlo k skúmaniu bonity spotrebiteľa vyplýva z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C-679/18, podľa ktorého článku 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex officio existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23. Články 8 a 23 smernice 2008/48 sa majú ďalej vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa sankcia za porušenie povinnosti veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá spočíva v neplatnosti zmluvy o úvere spojenej s povinnosťou spotrebiteľa vrátiť veriteľovi poskytnutú sumu istiny v dobe primeranej jeho možnostiam, uplatní len pod podmienkou, že daný spotrebiteľ túto neplatnosť namietne, a to v trojročnej premlčacej dobe.

120. Podľa Rozsudku Súdneho dvora (šiesta komora) z 10. júna 2021 C 303/20, Ultimo Portfolio Investment (Luxembourg) SA proti KM, za účasti:Prokuratura Okręgowa w Kielcach. Článok 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že preskúmanie účinnej, primeranej a odrádzajúcej povahy sankcií ustanovených v tomto článku za porušenie najmä povinnosti posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa uloženej v článku 8 tejto smernice sa musí vykonať tak, že sa v súlade s článkom 288 tretím odsekom ZFEÚ zohľadní nielen ustanovenie vnútroštátneho práva, ktoré bolo prijaté osobitne na účely prebratia uvedenej smernice, ale takisto všetky iné ustanovenia tohto práva, pričom sa musia vykladať v čo najväčšej možnej miere s ohľadom na znenie a ciele tejto smernice tak, aby uvedené sankcie splnili požiadavky stanovené v článku 23 tejto smernice.

121. Pri súčasnom poskytnutí úveru s úrokom odporujúcom dobrým mravom a za situácie, keď bol poskytnutý spotrebiteľovi úver bez náležitého posúdenia jeho bonity, nemožno žalobcovi priznať okrem istiny iný nárok z predmetnej spotrebiteľskej zmluvy.

122. V tejto súvislosti súd poukazuje na skutočnosť, že vychádzal zo skutočností a dôkazov žalobcom predložených, pričom v súlade s § 154 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Toto ustanovenie sa použije vo vzťahu k dodávateľovi aj v spotrebiteľskej veci.

123. V predmetnej veci bolo preukázané iba to, že žalobca poskytol žalovanému úver s úverovým rámcom 2400,- eur, ktorý mal splácať v splátkach po 80,- eur. Obligatórne údaje, ktoré by mala obsahovať zmluva o spotrebiteľskom úvere uvedené vo formulári z 21.03.2014, tak nie sú relevantné. Zmluva neobsahuje relevantný údaj o RPMN a celkovú čiastku podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko indikatívny výpočet (uvedený drobným písmom, čím sa bude súd zaoberať nižšie), ktorý je uvedený v čl. V. zmluvy je síce pre zmluvu s úverovým rámcom 2400,- eur, avšak ráta s prvou a poslednou splátkou vo výške 200 eur, nie 80,- eur, za predpokladu vyčerpania úveru 1.03.2014, pričom k uzavretiu zmluvy došlo 21.3.2014 a k prvému čerpaniu zo strany žalovaného došlo 28.03.2014, ako to vyplýva z výpisu z pôžičkovej karty (čl. 9 spisu).

124. V časti V. zmluvného formulára je obsiahnuté Vyhlásenie klienta, v ktorom v bode 1. tejto časti je uvedený Indikatívny výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) ako vzorec uvedený v Zákone o spotrebiteľských úveroch a ďalej je v tomto bode uvedené, že: Pri predpoklade určitých vstupných údajov, okrem iného aj výšky spotrebiteľského úveru 2400 eur, počte splátok 12, prvej až predposlednej splátky 200 eur, poslednej splátky 526,75 eur, je RPMN 24,21%, pričom ďalej je uvedený údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť 2726,75 eur, celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom 326,75 eur, deň splatnosti štandardnej mesačnej splátky je 15. deň v kalendárnom mesiaci a priemerná hodnota RPMN je 25,37%. Súd takto uvedené a takto koncipované údaje nepovažuje za súladné s požiadavkou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 1 písm. a/ až y/ Zákona o spotrebiteľských úveroch. Predovšetkým, tieto obligatórne náležitosti zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať jasne, určito, zrozumiteľne, okamžite zistiteľne a čitateľne priamo v texte podmienok poskytnutia úveru a bez akýchkoľvek pochybností vzťahujúce sa na konkrétny dojednaný úver. Z koncipovania celého bodu V. žiadosti však uvedené naplnené nie je. Ide pritom o časť žiadosti jasne označenú ako „Vyhlásenie klienta“, čo vylučuje logicky jasnosť, zrozumiteľnosť, určitosť týchto údajov tak, ako majú byť obsiahnuté v každej zmluve o spotrebiteľskom úvere, ako výsledku dohody - konsenzu dvoch zmluvných strán - veriteľa a dlžníka. Tieto údaje, ako obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere tak nemôžu byť len akýmsi „vyhlásením klienta“, navyše v bode 1. je uvedené, že ide len o indikatívny výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov pri predpoklade uvedených vstupných údajov, čo samo osebe evokuje len akýsi príkladný výpočet RPMN pri zohľadnení určitých vstupných údajov, avšak nie je zrejme n aprvý pohľad a bez akýchkoľvek pochybností, že ide o konkrétne dojednané údaje vzťahujúce sa na konkrétnu zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Okrem toho, popri nejasnosti a nezrozumiteľnosti týchto údajov aj pre bežného priemerného spotrebiteľa, je nutné zdôrazniť, že údaje obsiahnuté v tejto časti žiadosti - v časti V. označenej ako Vyhlásenie klienta, sú napísané drobulinkým, ťažko čitateľným písmom, čo nesporne sťažuje, ak nie úplne znemožňuje oboznámiť sa s údajmi takto uvedenými, a to napriek tomu, že ide o zásadné údaje vzťahujúce sa k spotrebiteľskému úveru, ktoré musia byť zreteľne, jasne a čitateľne obsiahnuté v zmluve o spotrebiteľskom úvere a ktoré majú práve potenciál napomôcť rozhodnúť sa spotrebiteľovi zväžiť podmienky čerpania a splácania úveru a aj podmienky jeho výhodnosti či nevýhodnosti pre neho (v súvislosti s uvedeným porovnaj napríklad rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 16. 10. 2018, sp. zn. 14Co/357/2017).

125. V tejto súvislosti poukazuje súd poukazuje na celkovú nezrozumiteľnosť formulára z 21.03.2014 vzhľadom na vizuálne spracovanie právneho úkonu a jeho zrozumiteľnosť aj s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR 23Cdo/2942/2009, v ktorom Najvyšší súd ČR ustálil, že: „Nemožnosť určitý text prečítať bez vynaloženia zvláštného úsilia a bez využitia zvláštnych pomôcok, by bola sama o sebe dostačujúcim dôvodom pre konštatovanie neplatnosti Zmluvy o úvere pre jej nezrozumiteľnosť, nakoľko platí, že právny úkon je nezrozumiteľný, ak jednajúci po jazykovej stránke nedosiahol v dôsledku vadného slovného či iného sprostredkovania (rozumej v skúmanom prípade vizuálneho spracovania) jasného vyjadrenia vôle.“

126. Zmluva takisto neobsahuje povinnú náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch a to dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Jednou z obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je údaj o konečnej splatnosti úveru. Údaj o termíne konečnej splatnosti úveru má byť uvedený presne, a to uvedením konkrétneho dňa, mesiaca a roku, kedy spotrebiteľský úver nadobudne konečnú splatnosť.

127. Účelom zákona o spotrebiteľských úveroch a to jeho vyššie uvedených ustanovení je to, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný, v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto sa vyžaduje časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov (obdobný názor je vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19.9.2012, sp. zn. 17Co/151/2012).

128. V súvislosti s vyššie uvedeným súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp.zn. 5Co/286/2014 zo dňa 27.05.2014, podľa ktorého dôsledkom absencie údajov o konečnej splatnosti úveru je, že úver treba považovať za bezúročný a bez poplatkov. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na názory vyslovené Krajským súdom v Trnave v rozsudku zo dňa 12.2.2014 sp.zn. 11Co/34/2013, Krajským súdom v Banskej Bystrici v rozsudku zo dňa 15.10.2013 sp.zn. 14Co/407/2012.

129. Žalovaný v danom prípade čerpal úver v sume 4239,70 eur a podľa predloženého výpisu uhradil sumu 5880,- eur pred podaním žaloby a následne ešte sumu 420,- eur, z toho sumu 300 po podaní žaloby. Žalovaný v danom prípade uhradil viac, ako bol povinný. Súd preto žalobu žalobcu zamietol aj z uvedeného dôvodu.

130. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

131. V zmysle § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

132. Ako vyplýva z § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

133. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

134. Ak došlo k zastaveniu konania v dôsledku späťvzatia žaloby, možno žalovanému uložiť povinnosť nahraďiť trovy zastaveného konania v prípade, ak pre jeho správanie bola vzatá späť žaloba, ktorá bola podaná dôvodne. (nález Ústavného súdu SR z 20. marca 2018, sp. zn. II. ÚS 569/2017)

135. Zavinenie zastavenia konania spočíva predovšetkým na procesnom „zavinení“ zastavenia konania, t. j. účastník konania, ktorý podal návrh na začatie konania a bez vecného rozhodnutia súdom zobral svoj návrh na začatie konania späť (napríklad bez udania dôvodu)(uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28. 10. 2010, sp. zn. 2M Obdo 4/2010).

136. Žalobca bol v predmetnej veci neúspešný, nakoľko zavinil zastavenie konania v časti o zaplatenie 218,37 eur s príslušenstvom z dôvodu späťvzatia žaloby bez udania dôvodu a v časti späťvzatia týkajúcej sa úhrady žalovaným a to sumy 60 eur dňa 22.12.2021 a sumy 60 eur dňa 13.01.2022 a v prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá. Žalovaný zavinil zastavenie konania v časti o zaplatenie sumy 300 eur, a to úhradami po podaní žaloby.

137. Z pôvodne uplatnenej sumy 2123,63 eur s príslušenstvom, tak žalovaný procesne zavinil svoj neúspech ohľadne sumy 300,- eur spolu s príslušenstvom, vo zvyšku súd žalobu zamietol.

138. Žalobcov úspech tak predstavoval 14,12 % a neúspech 85,88%. Úspešnejšiemu žalovanému tak po odrátaní neúspechu od jej úspechu vznikol nárok na náhradu trov konania v rozsahu 72 % ($85,88 - 14,12 = 71,76$), ktoré mu súd aj priznal.

139. V zmysle platnej právnej úpravy o konkrétnej výške náhrady trov konania má byť rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.